

Asikkalan Puuha-Pete tarttuu tilaisuuksiin

RAILA AALTONEN
KUVAT KIMMO HAIMI

Petteri Kivistön kännykkä soi usein. Osa puhelusta liittyy viljailan yritystoimintaan, osa tienhoitourakointiin, osa mökkipalvelubisnekseen, osa maa-aineksen kauppaan ja soratoimituksiin. Joskus soittaa vaimokin ja kysyy tuleeko mies syömään.

Petteri Kivistöä ajaa vahva perusinnostus työntekoon, ja yrittäjänä hän saa itse päättää, mitä tekee ja touhuaa. Työ kuin työ on mukavaa, kun sitä saa tehdä ilman häiriöitä, hän sanoo.

Asikkalalainen **Petteri Kivistö** taisi saada mallin monitoimisesta maatilayrittämisestä jo isältään, joka urakoi kasvinviljelytöitä toisille tiloille ja talviaikaan auraili ja hiekoitti teitä taajamassa. Kolmikymmppisenä Petteri on

vienyt monitoimisuuden kokonaan uudelle tasolle. Kahden yrityksensä nimissä hän urakoi kiinteistöhuoltoa ja mökkipalveluja viherurakoinnista siivoukseen sekä tekee tienhoitourakkaa Des-tialle. Kesäaikaan Kivistön hommissa on lähes 30 työn-

tekijää, ympäri vuodenkin töitä on 18:lle.

Ja kun eteen tulee uusi tilaisuus, hän ei voi olla tarttumatta siihen. Muutaman kilometrin päässä kymmeniä vuosia kohonnut maakasa, joka syntyi Päijänne-tunnelin kaivettaessa, sai vuosi sit-

ten uudet omistajat.

”Kaveri oli täältä etsimässä kiuaskiviä ja sai idean. Hän soitti että aletaanko selvittää kenelle tämä kuuluu.”

Petteri ja maansiirtoliikkeen omistava kaveri perustivat yhteisen yhtiön, joka osti valtavan louhekasen ja alkoi murskata ja seuloa raakapenkkaa eri lajikkeiksi. Maa-aineskauppa oli Petterille jo tuttu toimiala, sillä tilalla on oma sorakuoppa.

Asikkalan kirkonkylän kevytliikenteen väyläyömaa on suurin asiakas. Osalle asiakkaista yritys toimittaa soraa itse, sillä koneistukseen kuuluu sekä pyöräkuormaaja että kasettiauto.

”Kun on vähän monenlaisessa mukana, niin sitä uskaltaa helpommin aloittaa uutta. Kaikessa ei voi onnistua, ei siihen maailma kaadu”, miettii yritystoiminnan moniottelija. ”Itse olen lakannut kauan sitten miettimästä, mitä naapurit mahtavat sanoa.”

Isännyyttä odotellessa yrittäjäksi

Miehen oma viljelytoiminta alkoi vuokramailla samoihin aikoihin kun Suomi liittyi EU:hun. Petterin isä luovutti suosiolla uuteen pykäläviidakkoon perehtymisen heti alusta asti poikansa kontolle. Tilakauppojen tahtuessa joulukuussa 2004 uudella isännällä oli takana

KÄÄNNÄ

Petterin uusi yritys jalostaa Päijänne-tunnelin kaivamisesta jäänyttä maa-ainesta ja myy sitä väylähankkeisiin ja muille lähistön rakennustyömaille.

Yritysten johtaminen on innostavaa, mutta vastapainoksi Petteri Kivistö kaipaa myös fyysistä työtä. Peltohommille isäntä koettaa raivata lisää aikaa tulevaisuudessa.

jo kymmenen vuoden ura viljelijänä.

Nyt peltoa on omat ja vuokratut maat yhteenlaskien 140 hehtaaria. Neljännes on öljykasveilla – rypsi ja rapsi tulivat mukaan viljelyohjelmaan Hämeen Biodiesel Oy:n osakkuuden myötä. Lopulla kasvaa mallasohraa, vehnää ja ruista. Vanha isäntä on yhä suurena apuna tilan töissä.

Jatkajasta ei ollut perheen sisällä erimielisyyttä. Petteri oli lapsista vanhin ja ollut ikänsä maataloudesta kiinnostunut. Sisko kouluttautui rakennusmestariksi ja pikkuveli vasta aloittelee opintojaan kadettikoulussa.

Kun agrologin paperit Mustialasta oli saatu vuonna 1994, sukupolvenvaihdokseen oli vielä monta vuotta.

Armeijan aikana Petteri kehitti ideaa omasta yrityksestä ja heti siviiliin päästyään hän perusti Asikkalan Monipalvelun. Ensimmäinen asiakas oli seurakunta, jonka kanssa sovittiin urakka hautausmaan hoidosta.

Pari vuotta myöhemmin yritys sai Tielaitokselta hommakseen tienvarsien niittoa, johon sitten hommattiin jo järeämpi kone. Sen jälkeen konekanta on monipuolistunut ja töitä tullut lisää: talvela työlliställä on lumenajoa ja polanteiden poistoa, kesällä niittoa, harjausta ja siltojen pesua. Kun töitä alkoi olla yli traktorien kapasiteetin, valtateiden hoitoon hankittiin tienhoitoauto.

”Aika iso homma ympäri vuoden. Lumiaamuina varsinkin on kiire. Joskus mei-

Pirjo kilpailee Saksasta ostamallaan Werra-hevosella kouluratsastuksen nuorten hevosten luokkia kansallisella tasolla. Hevoshommat antavat voimia työntäyteiseen arkeen lasten, Lotan ja Leevin kanssa.

naa pikkuisen päässä jyskyttää, kun lumia ei saisi aurata ennen kuutta, etteivät ihmiset herää, ja kuudelta olisi oltava tiet kunnossa, että pääsevät töihin”, Petteri miettii.

On puintaika, ja lumityöt vielä kaukaisessa tulevaisuudessa. Viime talvi oli vähäluminen ja kassavirta sen mukaisesti niukka. Vain yhdellä koneella oli kiinteä hintainen urakka. Miehillä on silti maksettava palkka,

mikä nostaa stressikäyrää.

Urakoitsijalla on vaatimaton toive:

”Parasta olisi, kun lunta tulisi tasaisesti sunnuntaisin, tiistaisin ja torstaisin viiden sentin kerros ja lumisade loppuisi ennen puoltayötä.”

Aina kännykän tavoitettavissa

Mustialasta Petterille jäi muutakin kestäväää kuin tut-

kinto: opiskeluaajoista asti rinnalla on kulkenut puoliso **Pirjo Matilainen**, alun Oulun tyttöjä. Lapsia perheessä on kaksi, juuri esikoulun aloittanut **Leevi** ja kolmevuotias **Lotta**.

Lapsiperheessä, jossa isän työpäivät venyvät säännömukaisesti kellon ympäri, on äidin ainoa mahdollinen työmaa kotona. Syksyllä häntä työllistää mehuasema, jota anoppi ja miniä pyörittävät yhdessä. Viheraluetöihinkin Pirjo ehtii joskus Petterin avuksi.

Pirjon kotona viihtymistä edistää vanhaan navettaan remontoitu viihtyisä hevos-talli. Kahden oman ratsun kustannukset tulevat kate-tuiksi neljän hoitohevososen tuomilla vuokratuloilla.

Talli on Pirjon oma juttu,

johon Petteri ei ole puuttunut. Tarvittaessa isäntä saa kyllä hevoset tarhaan ja sisään ja jakaa rehut, ja on opetellut jopa ratsastamaan. Yhteistä harrastusta siitä ei kuitenkaan tullut. Kuten ei tullut golfistakaan, vaikka pariskunta kävi muutama vuosi sitten alkeiskurssin ja suoritti green cardin, jota ilman viheriöille ei ole asiaa.

”Kesällä teen 12-tuntisia päiviä ja lauantaikin tahdot mennä töissä”, Petteri myöntää. ”Mutta talvella pyörin kotona, jos ei lunta tule.”

Hän hapuilee kännyk-käänsä ja tarkastaa, onko se päällä. Kummallista, se ei ole soinut melkein tuntiin. Tavallisesti kilinältä ei saa rauhaa, soittoja voi tulla kuusikymmentä päiväs-

KÄÄNNÄ

sä. Lauantai-iltana mökillä saunanlämmitysikin saattaa keskeytyä häiriöön. Kiinteistöillä voi sattua mitä vain.

”Kaikki asiat menevät minun puhelimeni kautta. Ei kannata pitää palkattua miestä päivystämässä – minullehan se päivystäjänkin kuitenkin soittaisi.”

Mökkibisnes lähti lentoon

Petterin toinen yritys, vuonna 2001 perustettu Pohjois-Hämeen Mökkipalvelut, työllistää jo 20 henkeä. Yritys myy mökkitalokkari- ja palveluja, kuten pihanhoitoa

ja monenlaisia rakennus- ja korjaustöitä. Asikkalan kunta on kesämökkiparatiisi, jonka 8500 hengen asukasluku kesäaikaan kaksinkertaistuu.

Mökkipalveluissa liikekumppanina on tädin mies, rakennusalan ammattilainen. Yrityksen toimittua pari vuotta paikallinen kiinteistöhuoltoyritys lopetti toimintansa, mikä laajensi nopeasti asiakaskuntaa. Nyt yritys huolehtii 15 asuin- ja liikekiinteistöyhtiön kaikista töistä.

”Homma paisui käsille kuin pullataikina. Yritys saaneeraa vanhoja ja rakentaa

Asikkalan tuhansien loma-asuntojen omistajat tarvitsevat apua erilaisissa töissä. Vesijärven rannalla sijaitsevan mökki-osuuskunnan yhteisistä viheralueista huolehtii Petteri Kivistön omistama yritys.

uusia mökkejä, nytkin on kaksi rakenteilla. Hoidamme viheralueita ja teemme muita pihatöitä. Työtä olisi vaikka kuinka, kun vain saisi kunnan tekijöitä.”

Rakennuspuoli pyörii niin kuumana, että Petterin kannattaisi siirtää työntekijät toisestakin yrityksestään vararahommiin, mutta eihän se käy. Sovitut työt on hoidettava, vaikka heikommalla kannattavuudella. Ne sopimukset pitävät väen leivässä, jos mökkipuoli hiljenee.

Petterin siskokin on yrityksen palkkalistoilla, nyt tosin äitiyslomalla. Petteri odottaa hänen paluutaan, jotta juuri idulle noussut uusi toimintamuoto, hoivapalvelut, pääsisi kehittymään. Toimilupa asiakkaiden kotona suoritettavaan palveluun on jo saatu.

Peltohommia toisillekin

Mökkipalvelujen liikevaihto ylittää tänä vuonna miljoona euroa. Monipalvelussa pyörii 250 000 euron liikevaihto, samoin maatilalla, johon Petteri laskee myös muille tiloille urakoitavat muokkaus-, kylvö- ja ruiskutustyöt sekä puinnin ja viljankuivauksen.

Tilan koneistus käsittää kolme traktoria, pyöräkuormaajan, puimurin, suorakylvökoneen, kasvisuojeluruiskun ja lautasmuokkaimen. Urakoitavaa peltoalaa on reilut sata hehtaaria. Asiakkaista osa on ollut jo Petterin isän asiakkaina. Joillekin hän tekee vain yhden työvaiheen, toiselle valmistaa koko sadon avaimet käteen -periaatteella.

”On tiloja, joilla sama urakoitsija on tehnyt töitä kolmen isännän aikana, ja taas toisilla on saman isännän aikana ollut kolme eri urakoitsijaa”, filosofoi Petteri.

”Maailma on muuttunut isän ajoista. Hänkin teki töitä paljon, mutta hän teki kaiken yksin. Nyt ollaan sellaisessa tilanteessa, että vierasta työ-

voimaa on oltava.”

Työnantajana toimiminen ei kuitenkaan tunnu Petteristä aina helpolta.

”Ei Peten luonteella”, kommentoi vaimo. ”Sillä on kiihtyvyys nolasta sataan viisi sekuntia. Eikä se aina ymmärrä, että työmies ei tee töitä samalla asenteella kuin yrittäjä itse.”

Palkkatöissä Petteri ei ehtinyt olla harjoittelukesiä enempää. Siinä hän näkee kyllä enimmäkseen hyviä puolia.

”Jos olisin mennyt silloin vieraan töihin, olisin pian jäänyt sille tielle enkä olisi tullutkaan takaisin. Nyt olisin ehkä myyntihommisissa, sellaista jaksaisin kyllä väentää. Olisi työajat ja elämä ehkä helpompaa”, mies haaveilee.

”Toimistotöihin minua ei kukaan saisi, eikä neuvoksi. Eikä minusta tulisi koskaan seitsemästä puoli neljään -miestä, jolla rukkaset tippuu maahan heti kun työaika päättyy.”

Haaveena keskittyä viljelyyn

Pahimpana ongelmanaan Petteri pitää ajan puutetta, ikuista kiirettä. Ihan näin tiukille hän ei aikonut itseään vetää. Nykytilanteeseen on vain jotenkin ajautettu, bisneksen laajentuessa joka suunnalla.

”Kyllä tässä olisi opittava sanomaan joskus, ettei kerkiä hoitaa tarjottua hommaa”, hän miettii, ja Pirjo nyökkää kannustavasti.

Rankan työn aiheuttama pänsäritys nollataan vuosittain parin viikon lomalla, joka käytännön syistä suuntautuu aina kotiseutua kauemmas, mielellään jonkin lämpimään. Petteri ei myöskään luopuisi hevillä viikon talvilomasta Lappiin äijäporukan kanssa, jota yhdistää rakkaus moottoriurheiluun.

”Talvella ajetaan kelkoilla, kesällä pyörillä. Reissut on kaikille henkireikä. Mo-

net ovat viljelijöitä ja tilalta kotoisin, kaikki kaipaavat irtautumista kotiympyröistä silloin tällöin.”

Yritystoiminnassa ei ole nyt mitään akuuttia kehittämistarvetta. Nykyiset sopimukset jatkuvat, ja seuraavat viisi vuotta Petteri aikoo mennä nykyeväillä eteenpäin.

”Tiekalustolle tehdään varastohalli vähän matkan päähän kotipihasta. Joitain

korvausinvestointeja tehdään, peltopuolen koneita on tietysti uusittava. Kotiin olisi tarpeen rakentaa lämmin konehalli ja sille on jo paikka katsottuna.”

Entä mikä on Petterin pitkän aikavälin tavoite?

”Haluaisin keskittyä ihan vaan viljelyhommiin ja yritysten johtamiseen. Voisin myydä osan liiketoiminnasta, ja laajentaisin vähän peltoalaa. Se olisi se iso toive.” □

Haaralan tila Vääksyssä

Petteri Kivistön ja Pirjo Matilaisen isännöimän sukulilan viirissä on vuosiluku 1721. Pihapiirin rakennuksista vanhin on 1800-luvun lopulla rakennettu aitta. Petterin pappa **Aimo Kivistö** rakennutti vanhan päärakennuksen tilalle vankan tiilitalon vuonna 1962.

Kivistön isännät ovat monessa polvessa olleet uutta etsiviä pioneereja. Tilalle hankittiin traktori vuonna 1949 ja viljapellolle ajettiin leikkuupuimuri ensimmäisen kerran vuonna 1958. Pian puimuri tuli myös laajempaan käyttöön: rahtipuinti on tuonut osan leivästä taloon 60-luvun puolivälistä lähtien. Lumitöiden urakoinnin **Ari Kivistö** aloitti vuonna 1973. Jo hänen isänsä Aimo teki töitä tilan ulkopuolelle kuljettamalla maitoa Viitailasta Vääkseen Osuusmeijerille.

Aimo Kivistö oli innokas hevostietäjä, joka kasvatti ja myi ravihevosia. Hevoskasvatus tilalla loppui vuonna 1965. Tilan historiassa seurasi 40 hevostonta vuotta, kunnes vuonna 2005 navetta korjattiin ratsutalliksi.

Peruna ja sokerijuurikas olivat Ari-isännän aikana tilan tärkeimmät viljelykasvit. Teollisuusperunaa oli enimmillään 24 hehtaaria ja jurttia 12 hehtaaria. Nyt tilalla viljellään viljaa ja öljykasveja. □

